

Sirküler Tarihi : 05.08.2024
Sirküler No : 2024/049

VERGİ KANUNLARI İLE BAZI KANUNLARDA VE 375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR 7524 SAYILI KANUN

02 Ağustos 2024 tarih ve 32620 sayılı Resmî Gazetede Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair 7524 sayılı Kanun yayımlanmıştır.

Söz konusu Kanunla;

- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu
- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu
- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu
- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
- 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu
- 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun
- 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu
- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile
- 5597 sayılı Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanununda

bazı değişiklikler yapılmıştır.

Değişikliklere ilişkin usul ve esasların belirleneceği ve açıklanacağı Tebliğler önümüzdeki günlerde Gelir İdaresi tarafından yayımlanacaktır.

Bu Sirkülerimizde, söz konusu kanunla vergi kanunlarında ve diğer kanunlarda yapılan değişikliklerin bazıları özetlenerek kısaca açıklanmış olup, önemli değişiklikler ve ihdas edilen yeni vergisel müesseselerle ilgili olarak ayrıca hazırlanacak Sirkülerlerimiz önümüzdeki günlerde ayrıca gönderilecektir.

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2023 yılında 14 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 166'dan fazla ülkede bulunan 1.776 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 115.661 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

1. KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLER

1.1. Kurumlar Vergisi Mükellefleri İçin Yurt İçi Asgari Kurumlar Vergisi İhdas Edilmiştir:

Kanunun 36. maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanunu'na "Yurt içi asgari kurumlar vergisi" başlıklı 32/C maddesi eklenmiştir.

Yurt içi asgari kurumlar vergisi uygulamasına göre, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32 ve 32/A maddeleri hükümleri dikkate alınarak hesaplanan kurumlar vergisi; **indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancının %10'undan az olamayacaktır.**

Maddede yer alan indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancı ibaresi, hesap dönemi sonundaki ticari bilanço karına kanunen kabul edilmeyen giderlerin eklenmesiyle bulunan tutarı ifade etmektedir.

Yapılan değişiklik sonrasında mükellefler değişiklik öncesindeki gibi kurumlar vergisi hesaplayacak ve bu şekilde hesaplanan vergi tutarı, getirilen yurt içi asgari kurumlar vergisi düzenlemesine göre indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancının %10'undan az olamayacaktır. Yurt içi asgari kurumlar vergisi hesaplamasında **Kanun'da belirlenen bazı indirim ve istisnalar dikkate alınmayacaktır.**

Yurt içi asgari kurumlar vergisi, geçici vergi dönemleri için de uygulanacak olmakla beraber, **ilk defa faaliyete başlayan kurumlar hakkında** faaliyete başlanılan hesap döneminden itibaren **üç hesap dönemi boyunca uygulanmayacaktır.**

Yurt içi asgari kurumlar vergisi oranını; sektörler, faaliyet konusu, iş kolları ya da üretim alanları itibarıyla ayrı ayrı ya da birlikte sifıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanlığı, maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ise Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Düzenleme **2025 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara** (özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2025 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına) uygulanmak üzere **yayımlı tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

Önemine binaen Yurt İçi Asgari Kurumlar Vergisi Uygulaması ayrı bir Sirküler konusu yapılacaktır.

1.2. Kurumlar Vergisi Mükellefleri İçin Yerel ve Küresel Asgari Tamamlayıcı Kurumlar Vergisi İhdas Edilmiştir:

Kanunun 37 - 49'uncu maddeleriyle, dünya genelinde elde ettikleri **yıllık konsolide hasılatı**, gelirin raporlandığı hesap döneminden önceki dört hesap döneminin en az ikisinde **750 milyon avro karşılığı Türk Lirasını aşan** çok uluslu işletmelere yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi ihdas edilmiş olup, bu doğrultuda yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin konusuna, mükelleflerine, matrahına, vergi oranına, istisna ve muafiyetlerine ve söz konusu verginin uygulanmasına yönelik ayrıntılı düzenlemeler yapılmıştır.

Bu amaçla söz konusu gelir limitini aşan çok uluslu işletmelerin **asgari %15 oranında vergi ödemesi** sağlanmıştır. Bu kapsamda Kurumlar Vergisi Kanununa “**Yerel ve Küresel Asgari Tamamlayıcı Kurumlar Vergisi ve Geçici Maddeler**” başlıklı beş bölümden oluşan 5. kısım eklenmiştir.

Bu düzenleme **2024 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara** (özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2024 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına) uygulanmak üzere **yayımlı tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

Önemine binaen Yerel ve Küresel Asgari Kurumlar Vergisi uygulaması ayrı bir Sirküler konusu yapılacaktır.

1.3. Yatırım Fonları veya Ortaklıkları Kazançlarının Kurumlar Vergisi İstisnasından Yararlanması Yüzde 50 Kâr Dağıtım Koşuluna Bağlanmıştır: (7524 sayılı Kanun Madde 32)

Bilindiği üzere 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK)’nun 5/1-d maddesi uyarınca Türkiye’de kurulu yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları kurumlar vergisinden istisnadır.

Kanunun 32’nci maddesiyle, Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin son cümlesinde yer alan “elde edilen” ibaresi, “*elde edilen, (d) bendindeki istisnadan yararlanamayan fon ve ortaklıklardan elde edilenler hariç,*” şeklinde değiştirilmiş ve (d) bendine aşağıdaki paragraf eklenmiştir:

“Bu istisnadan faydalanılabilmesi için fon ve ortaklıkların (emeklilik yatırım fonları hariç) sahip oldukları taşınmazlardan elde ettikleri kazançların en az %50’sinin, elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar kâr payı olarak dağıtılması şarttır. Bu süre içerisinde belirtilen orana kadar kârın ortaklara dağıtılmaması durumunda, istisnadan faydalanılması nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır.”

Böylece söz konusu istisnadan faydalanılabilmesi, fon ve ortaklıkların (emeklilik yatırım fonları hariç) **sahip oldukları taşınmazlardan elde ettikleri kazançların %50’sini**, elde edildiği hesap dönemine ilişkin **kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar** ortaklarına kâr payı olarak dağıtılmaları şartına bağlanmıştır.

Düzenleme **01.01.2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımlı tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

Önemine binaen bu konu ayrı bir Sirküler konusu yapılacaktır.

1.4. Kamu Özel İş Birliđi Modeli Projelerinde Sözleşmelere Taraf Olan Şirketlerin Kurumlar Vergisi Oranı Yüzde 30 Olarak Belirlenmiştir: (7524 sayılı Kanun Madde 35)

5520 sayılı Kanunun 32'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve emeklilik şirketlerinin” ibaresi “, emeklilik şirketleri ve 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanuna göre yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilen projeler ile 21/2/2013 tarihli ve 6428 sayılı Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliđi Modeli ile Tesis Yaptırılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre **kamu özel iş birliği modeli çerçevesinde yürütülen projelerde sözleşmenin tarafı olarak faaliyette bulunan şirketlerin**” şeklinde değiştirilmiştir.

Böylece Kanunun 35'inci maddesiyle, 3996 sayılı Kanuna göre yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilen projeler ile 6428 sayılı Kanuna göre kamu özel iş birliği modeli çerçevesinde yürütülen projelerde faaliyette bulunan kurumların **tüm kazançları üzerinden hesaplanması gereken kurumlar vergisi oranı %30 olarak** belirlenmiştir.

Düzenleme, **2025 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara** (özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2025 takvim yılında başlayan özel dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına) **uygulanmak üzere yayımı tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

1.5. Tam Mükellef Kurumlara Yapılan Ödemelerde Stopaj Kapsamı Genişletilmiştir: (7524 sayılı Kanun Madde 33)

Kurumlar Vergisi Kanununun 15. maddesinde yapılan değişiklikle;

- 23.10.2014 tarih ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemeler stopaj (vergi kesintisi) kapsamına alınmış, ayrıca,
- Cumhurbaşkanınca belirlenen sektörler veya faaliyet konularına ilişkin mal ve hizmet alımlarına yönelik yapılan ödemelerden vergi kesintisi yapılması öngörülmüştür.

Düzenleme **01.01.2025 tarihinde** yürürlüğe girecektir.

1.6. Dar Mükellef Kurumlara Yapılan Ödemelerde Stopaj Kapsamı Genişletilmiştir: (7524 sayılı Kanun Madde 34)

5520 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinde yapılan değişiklikle;

- 6563 sayılı Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla Türkiye’de iş yeri veya daimî temsilcisi bulunan hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemeler stopaj (vergi kesintisi) kapsamına alınmış, ayrıca,
- Cumhurbaşkanınca belirlenen sektörler veya faaliyet konularına ilişkin Türkiye’de iş yeri veya daimî temsilcisi bulunanlardan mal ve hizmet alımlarına yönelik yapılan ödemelerden vergi kesintisi yapılması öngörülmüştür.

Düzenleme **01.01.2025 tarihinde** yürürlüğe girecektir.

2. GELİR VERGİSİ KANUNUNA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLER

2.1. Teknogirişim Şirketlerince Hizmet Erbabına Verilen Pay Senetleri İçin Ücret İstisnası Getirilmiştir: (7524 sayılı Kanun Madde 2)

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun “*Muaflık ve İstisnalar*” başlıklı ikinci kısmının üçüncü bölümünün başlığı “*Diğer Muaflık ve İstisnalar*” şeklinde değiştirilmiş ve mülga 17’nci maddesi başlığıyla birlikte “***Hizmet erbabına pay senedi verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerde ücret istisnası***” olarak yeniden düzenlenmiştir.

Yapılan düzenleme uyarınca;

- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenen kriterlere göre teknogirişim şirketi niteliğini haiz işverenlerce hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak verilen ve ücret niteliğinde kabul edilen pay senetlerinin, verildiği tarihteki rayiç değerinin o yıldaki **bir yıllık brüt ücret tutarını aşmayan kısmı** gelir vergisinden istisna edilmiştir.
- Hizmet erbabı tarafından bu şekilde iktisap edilen pay senetlerinin; iktisap tarihinden itibaren üç tam yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin tamamı, dört ila altı yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin %75’i, yedi ila on iki yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin %25’i, vergi ziyayı cezası uygulanmaksızın gecikme faizi ile birlikte işverenden tahsil edileceği belirtilmiştir.

Bu şekilde istisna nedeniyle zamanında alınmayan vergilere ilişkin zaman aşımı süresi, hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak verilen pay senetlerinin hizmet erbabı tarafından elden çıkarıldığı tarihi takip eden takvim yılı başından itibaren başlayacaktır.

Düzenleme **yayımlı tarihinde** yürürlüğe girmiş olup, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmiştir.

2.2. Ticari ve Mesleki Kazançlarda Günlük Hasılat Tespiti ve Gelir Vergisi Matrahının Belirlenmesine İlişkin Düzenleme Yapılmıştır: (7524 sayılı Kanun Madde 3)

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mülga 69 uncu maddesi başlığıyla birlikte **“Ticari ve mesleki kazançlarda günlük hasılat tespiti ve gelir vergisi matrahının belirlenmesi”** şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Buna göre;

- Ticari veya mesleki faaliyetleri nedeniyle mükellef olanlara yönelik, Vergi Usul Kanununun 127’nci maddesi kapsamında günlük hasılat tutarlarını tespit etmek amacıyla bir ayda üçten, bir takvim yılında on ikiden az olmamak kaydıyla bu madde hükümlerine göre işlem tesis edilmek üzere yoklama yapılabilecektir.
- İdarece yapılacak yoklamalara istinaden ticari kazanç veya serbest meslek kazancı sahiplerinin günlük ve aylık ortalama hasılat tutarlarının tespit edilmesi ve bu şekilde hesaplanan takvim yılı hasılatlarının kendi beyanlarında gösterdikleri hasılat tutarı ile arasındaki farkın %20’den fazla olması halinde, söz konusu mükelleflerin Vergi Usul Kanununun 370 inci maddesi kapsamında **izaha davet edilmesi** ile ilgili düzenleme yapılmıştır.

Söz konusu uygulama **kurumlar vergisi mükellefleri hakkında da uygulanacak olup,**

Hazine ve Maliye Bakanlığı’na maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi verilmektedir.

Düzenleme **01.01.2025 tarihinde** yürürlüğe girecektir.

2.3. Bazı Ödeme Türleri Gelir Vergisi Kesintisi Kapsamına Alınmıştır: (7524 sayılı Kanun Madde 4)

193 sayılı Kanunun 94’üncü maddesinde yapılan değişiklikle;

- 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemeler ile,
- Cumhurbaşkanınca belirlenen sektörler veya faaliyet konularına ilişkin mal ve hizmet alımlarına yönelik yapılan ödemeler,

vergi kesintisi kapsamına alınmıştır.

Düzenleme **01.01.2025 tarihinde** yürürlüğe girecektir.

3. VERGİ USUL KANUNUNA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLER

3.1. Kıymetli Madenlerde Borsa Rayiciyle Değerleme Esası Getirilmiştir: (7524 sayılı Kanun Madde 7 ve 8)

213 sayılı Kanunun 274'üncü maddesinden sonra gelmek üzere 274/A nolu madde eklenmiş olup, buna göre;

- Altın, gümüş, platin ve paladyum gibi kıymetli madenler **borsa rayici** ile değerlendirilecektir. Borsa rayici yoksa veya borsa rayicinin muvazaalı bir şekilde oluşturduğu anlaşılırsa değerlemeye esas bedel olarak, bu rayiç yerine maliyet bedeli esas alınacaktır.
- Bu madde hükmü kıymetli maden ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da caridir. Kıymetli maden ile olan mevduat veya kredi sözleşmelerine müstenit alacaklar ve borçlar değerlendirme gününe kadar hesaplanacak faizleriyle birlikte dikkate alınacaktır. Alacak ve borçların değerlendirme günü kıymetine ircasına ilişkin olarak 280 inci, 281 inci ve 285 inci maddelerde yer alan hükümler bu fıkra kapsamındaki alacak ve borçlar bakımından da geçerli olacaktır.

Altın, gümüş, platin ve paladyum gibi kıymetli madenlerin borsa rayici ile değerlendirilmesi esasını ihdas eden hükümler **yayımlı tarihinde** yürürlüğe girmiş olup, 2024 yılı 3. Geçici Vergi Döneminden itibaren uygulanması gerekmektedir.

3.2. Kayıt Dışı Faaliyette Bulunanlara Vergi Ziyayı Cezası Yüzde Elli Artımlı Uygulanacaktır: (7524 sayılı Kanun Madde 9)

213 sayılı Kanunun 344'üncü maddesine eklenen fıkra uyarınca;

- Vergi kanunlarına göre mükellefiyet tesis ettirilmesi gerektiği halde bu zorunluluğa uyulmaksızın vergi dairesinin ıttılay (bilgisi) dışında ticari, zirai veya mesleki faaliyette bulunmak suretiyle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi durumunda, birinci, ikinci ve üçüncü fıkralara göre kesilecek vergi ziyayı cezası yüzde elli artırılarak uygulanacaktır.
- Aynı vergi türü ve dönemine ilişkin daha sonra yapılacak tarhiyatlar nedeniyle kesilecek vergi ziyayı cezalarına da aynı artırım hükmü tatbik edilecektir.

Kayıt dışı çalışan ticari, zirai ve serbest meslek erbabı için ihdas edilen bu yeni artırımlı ceza uygulaması, **yayımlı tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

3.3. Vergi Aslı Uzlaşma Kapsamından Çıkarılmış; Usulsüzlük, Özel Usulsüzlük ve Mükerrer Md 355 Cezaları Artırılmıştır: (7524 sayılı Kanun Madde 10,11,12,13,14 ve 16)

213 sayılı Kanunun ilgili maddelerinde yapılan değişikliklerle;

- Cezaların caydırıcılığının artırılması amacıyla usulsüzlük, özel usulsüzlük ve Mükerrer Md 355 ceza tutarları artırılmış, (Madde 10,11,12 ve 13)

- Vergi aslı uzlaşma kapsamından çıkarılmış ve buna ilişkin olarak Vergi Usul Kanununun ilgili maddeleri yeniden düzenlenmiş, (Madde 14)
- Vergi aslının uzlaşma kapsamından çıkarılması nedeniyle mevcut uzlaşma başvurularının Vergi Usul Kanunu'nun değiştirilmeden önceki hükümlerine göre sonuçlandırılması öngörülmüştür. (Madde 16)

Söz konusu değişiklikler **yayımlı tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

Önemine binaen bu konu ayrı bir Sirküler konusu yapılacaktır.

4. KATMA DEĞER KANUNUNA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLER

Katma Değer Vergisi Kanununda yapılan değişiklikler önemine binaen ayrı bir Sirküler konusu yapılacak olup aşağıda kısaca özetlenmiştir.

4.1. Deniz ve Hava Araçlarından Bazıları İçin Limanlarda veya Havalimanlarında Verilen Hizmetler İstisna Kapsamından Çıkarılmıştır: (7524 sayılı Kanun Madde 17)

Bilindiği gibi KDV Kanunu'nun 13/1-b maddesi hükmü uyarınca deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetler KDV'den istisnadır.

Bu istisna hükmü kanunda yeralmaya devam etmekle beraber, maddeye **gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan araçlar, özel tekne ve yatların deniz taşıma aracı olarak kabul edilmeyeceğine dair** parantez içi hüküm eklenmek suretiyle sadece anılan işbu taşıtlara yönelik hizmetler istisna kapsamından çıkarılmıştır. Burada sayılanlar dışında kalan deniz ve hava taşıma araçları için verilen hizmetlerde istisna devam etmektedir.

Bu değişiklik **yayımlı tarihini izleyen aybaşında itibaren yani, 01.09.2024 tarihinde** yürürlüğe girecektir.

4.2. Bazı Malların İthalatı ve Yurt İçi Teslimindeki Uygulama Farklılığı Giderilmiştir: (7524 sayılı Kanun Madde 18)

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 16/1-b maddesinde yapılan düzenleme ile;

- Milli güvenlik kuruluşlarının her türlü araç, gereç, silah, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ve bunların araştırma, geliştirme, eğitim, üretim, modernizasyon ve yazılımı ile yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar, akaryakıt ve yağlar, hammadde, malzeme ile bedelsiz olarak dış kaynaklardan alınan yardım malzemelerinin ithalatlarında Gümrük Kanunu'nun 167. maddesinden gelen istisna kaldırılmıştır. Mevcut durumda bu malların ithalinde Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13/f maddesinde yer alan istisna uygulanmakta olup, değişiklikten dolayı uygulamada bir değişiklik olmayacaktır.
- Engelli araçlarının ithalatında Gümrük Kanunu'nun 167/12-a maddesinden kaynaklanan istisna kaldırılmış olup, engelli araçlarının ithali ile yurt içinden alımında ithalat lehine olan rekabet eşitsizliği giderilmiştir.

Kanunun 25. maddesi ile aynı konu hakkında Özel Tüketim Vergisi Kanunu (ÖTV) için de düzenleme yapılmıştır.

Düzenleme **01.11.2024 tarihinde** yürürlüğe girecektir.

4.3. Birleşme, Bölünme ve Devir İşlemlerinde Devreden KDV ve KDV İade Hakkının Yeni Şirkette Kullanımı Vergi İncelemesi Şartına Bağlanmıştır: (7524 sayılı Kanun Madde 19)

KDV Kanunu'nun 17/4-c maddesinde değişikliğe gidilerek;

Faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerin bünyesinde bulunan ve sonraki döneme devreden KDV tutarlarının devralan şirkette indirilecek KDV olarak kullanılabilmesi, bu KDV'nin doğruluğuna ilişkin gerekli incelemenin VUK'da düzenlenen **zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın yapılması ve indirim ancak işbu inceleme sonucuna göre** yapılabilmesi şartına bağlanmıştır. Özetle birleşme ve bölünmelerde devralınan KDV'nin indirim hakkının kullanılması, vergi müfettişleri tarafından yapılacak vergi incelemesinin sonucuna bağlanarak ciddi anlamda ağırlaştırılmış bulunmaktadır.

Bu düzenleme **yayımlı tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

4.4. KDV İndirim Hakkının Kullanımı Beş Takvim Yılı Olarak Sınırlanmıştır: (7524 sayılı Kanun Madde 20 ve 22)

KDV Kanunu'nun 30 ve 58'inci maddelerinde yapılan düzenlemelere göre;

- Beş takvim yılı veya daha fazla süreyle **devreden KDV tutarları, indirim KDV hesaplarından çıkarılarak** özel bir hesaba alınacak,
- Özel hesaba alınan sonraki döneme devreden KDV, üç yıl içinde mükellefler tarafından yapılacak talep üzerine, Vergi Usul Kanununda düzenlenen zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın talep tarihinden itibaren bir yıl içerisinde yapılacak **vergi incelemesi sonucunda** incelemenin tamamlandığı yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisinin tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir. Bu suretle talepte bulunulmayan KDV vergisel açıdan gider yazılamayacak, kanunen kabul edilmeyen gider olarak kayıtlardan çıkarılabilecektir.

Hazine ve Maliye Bakanlığına, bu maddenin uygulanmasında vergi incelemesi dışında farklı usuller tespit etme, maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi verilmiştir.

KDV'de indirim mekanizması, KDV'nin olmazsa olmaz nitelikte en önemli unsuru olup, bu hakkın bu şekilde ortadan kaldırılmasının KDV'nin ruhuna tamamen aykırı olacağı görüşüdeyiz.

Yapılan bu düzenlemeler **01.01.2030 tarihinde** yürürlüğe girecektir.

4.5. Deprem Nedeniyle Bağışlanacak Yapılara İlişkin KDV İstisnası: (7524 sayılı Kanun Madde 23)

KDV Kanununa eklenen geçici 45. madde uyarınca;

- 06.02.2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanmak üzere, bazı taşınmazların inşasına ilişkin **yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına 01.01.2024 tarihinden itibaren yapılan teslim ve hizmetler** ile bu yerlerde genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanacak konutların yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına teslimi 31.12.2025 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesna kılınmıştır.
- Bu kapsamda yapılan teslim ve hizmetler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler bu Kanunun 32'nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda yetkili kılınmıştır.

Düzenleme **yayımlı tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

4.6. KDV İadelerinde Zaten Bilinen Husus Olan Vergi İncelemesinin Esas Yöntem Olduğu Prensibi, İdare Aleyhindeki Bazı Yargı Kararları Nedeniyle Açıkça İfade Edilmek Üzere Kanuna İşlenmektedir: (7524 sayılı Kanun Madde 21)

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "Yetki" başlıklı 36. maddesinde değişiklik yapılmış olup; maddenin ikinci fıkrasına birinci cümlesinden önce gelmek üzere, **"Bu Kanun hükümleri uyarınca iade hakkı doğuran işlemlerden kaynaklanan iade taleplerinin vergi inceleme raporu sonucuna göre yerine getirilmesi esastır"** hükmü eklenmiştir.

Yapılan düzenlemeyle, katma değer vergisi iadelerinde esas usulün vergi incelemesi olduğu lafzen ve açıklıkla ifade edilmiş olmaktadır. Düzenleme bir yenilik getirmeyip, mevcut uygulamaya açıklık kazandırmaktan ibarettir.

Düzenleme, yayımını izleyen ay başında **01.09.2024 tarihinde** yürürlüğe girecektir.

5. ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNUNA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLER

5.1. Bazı Malların İthalatında ÖTV İstisnası Kaldırılmıştır: (7524 sayılı Kanun Madde 25)

Yukarıda açıklandığı üzere, Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 16/1-b maddesinde yapılan düzenleme, benzer şekilde Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) için de yapılmıştır.

ÖTV Kanununun 7/1-6 numaralı bendinde yapılan değişiklik uyarınca;

Milli güvenlik kuruluşlarının her türlü araç, gereç, silah, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ve bunların araştırma, geliştirme, eğitim, üretim, modernizasyon ve yazılımı ile yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar, akaryakıt ve yağlar, hammadde, malzeme ile bedelsiz olarak dış kaynaklardan alınan yardım malzemelerinin ithalatlarında Gümrük Kanunu'nun 167. maddesinden kaynaklanan özel tüketim vergisi istisnası kaldırılmıştır.

Düzenleme **01.11.2024 tarihinde** yürürlüğe girecektir.

5.2. Bazı Tütün Mamullerinden Alınmakta Olan Maktu Vergi Tutarına İlişkin Asgari Maktu Vergi Tutarının %20'sine Kadar Olan Sınırlama Kaldırılmıştır: (7524 sayılı Kanun Madde 26)

4760 sayılı Kanunun 12'nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendinde yapılan değişiklikle; ÖTV Kanununa ekli (III) sayılı listenin (B) cetvelinde yer alan bazı tütün mamullerinden alınmakta olan maktu vergi tutarına ilişkin asgari maktu vergi tutarının %20'sine kadar olan sınırlama kaldırılmış, birim ambalajda bulunan mamul için asgari maktu vergi tutarı kadar maktu vergi alınabilmesine ilişkin yetki düzenlenmesi yapılmıştır.

Düzenleme, **yayımlı tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

6. AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUNA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİK (7524 sayılı Kanun Madde 1)

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 22/A maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yapılan değişiklikle; Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge arama zorunluluğu getirilmesine ilişkin düzenlemenin kapsamına, **mahkeme kararları ve icra dairelerinin ödeme veya icra emirleri üzerine yapılacak ödemeler** de dahil edilmiştir.

Değişiklik, **yayımlı tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

7. SERBEST BÖLGELER KANUNUNA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİK (7524 sayılı Kanun Madde 24)

Mevcut düzenlemeye göre, serbest bölgelerdeki üretim faaliyetlerinden elde edilen kazançların tamamı, üretilen ürünlerin yurt içine ya da yurt dışına satılıp satılmadığına bakılmaksızın kurumlar vergisinden istisna edilmektedir.

Serbest Bölgeler Kanunu'nun geçici 3. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yapılan değişiklik uyarınca; serbest bölgelerdeki üretim faaliyetlerinden elde edilen kazançların tamamına uygulanan istisna kaldırılmış olup, **sadece serbest bölgede imal edilen mallardan yurt dışına yapılan satışlardan elde edilen kazançlara gelir veya kurumlar vergisi istisnası uygulanabilecektir.**

Söz konusu değişiklik, **01.01.2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere** yayımlı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

8. SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLER (7524 sayılı Kanun Madde 28,29 ve 30)

7524 sayılı Kanun'la sosyal güvenlik mevzuatına ilişkin yapılan değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan ve tamamı işverenler tarafından ödenen kısa vadeli prim oranı % 2'den % 2.25'e yükseltilmiştir. (Madde 28)
- 5510 sayılı Kanunun ek 19'uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan en düşük emekli aylığı 10.000 TL'den 12.500 TL'ye yükseltilmiştir. (Madde 29)
- EYT kapsamında emekli olan ve 30 gün içerisinde aynı işyerinde SGDP'li olarak çalışmaya devam edenler için getirilen 5 puanlık Hazine teşviki ise kaldırılmıştır. (Madde 30)

Kanun'un 28 inci ve 30 uncu maddeleri **01.09.2024 tarihinden itibaren** yürürlüğe girecektir. 29 uncu maddesi ise 2024 yılı Temmuz ayı ödeme döneminden itibaren uygulanmak üzere **yayımlı tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

02.08.2024 tarih ve 2024/047 sayılı İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Sirkülerimize ulaşmak için lütfen [tıklayınız](#).

9. YURT DIŞINA ÇIKIŞ HARCİ HAKKINDA KANUNA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİK (7524 sayılı Kanun Madde 51)

Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1. maddesinde yapılan değişiklik uyarınca; halen 150 TL olarak uygulanmakta olan yurt dışına çıkış harcı 500 TL'ye yükseltilmiştir.

Harcın tutarı her yıl yeniden değerlendirilerek artırılarak uygulanacak olup, harcın uygulandığı yılın Ocak ayının onuncu günü sonuna kadar yapılan yurt dışına çıkışlarda, bir önceki yılın sonu itibarıyla geçerli tutar üzerinden yapılmış harç ödemeleri için fark alınmayacaktır.

Düzenleme, **yayımlı izleyen onuncu günde** yürürlüğe girecektir.

Kanun metnine ulaşmak için lütfen [tıklayınız](#).

Saygılarımızla.